

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Holtålen kommune
7380 ÅLEN

HOLTÅLEN KOMMUNE	
Årsaksnr. 09/1069	Sak nr. 9
18 MAI 2010	
Arkivkode	U01
Journalnr.	2097/10
Gradering	
Kassasjonsår	Saksbehandler

Deres ref
Olve Morken

Vår ref
200701290-/KVO

Dato
14.05.2010

U01
Kopi 1/0

Søknad om status som pilotkommune

Jeg viser til kommunens brev datert 27. august 2009 og 18. februar 2010, e-post datert 17. mars 2010, og møtet i departementet den 16. februar 2010.

Holtålen kommune har de senere år hatt en nedgang i folketallet. Parallelt med folketallsnedgangen har kommunen hatt en sterk tilbakegang i jordbruket, og da spesielt innen mjølkeproduksjonen. Tilbakegangen i jordbruket representerer en betydelig reduksjon i lokal næringsvirksomhet og sysselsetting som grunnlag for bosetting i de ulike grendene.

Gjennom prosjektet "Lys i alle grender" har kommunen arbeidet aktivt for å stabilisere folketallet og sikre levende grendesamfunn. Kommunen har mange gårdsbruk uten selvstendig drift og uten fast bosetting. Samtidig har kommunen mange henvendelser fra potensielle tilflyttere og beboere i kommunen som ønsker å kjøpe gårdsbruk. Kommunen har også registrert at eiere av gårdsbruk er villige til å selge gårdsbruket hvis de får fradele setra som ligger til eiendommen og beholde den som fritidsbolig/hytte. Gjennom søknaden om status som pilotkommune ønsker kommunen en prøveordning der den uavhengig av gjeldende regelverk gis anledning til å fradele setre fra landbrukseiendommer med det formål at de kan bli fritidsbolig/hytte på eiet tomt under forutsetning av at resten av eiendommen selges til landbruksformål til noen som vil bosette seg på eiendommen. Kommunen ønsker en tidsavgrenset prøveperiode for å se om ordningen har positiv innvirkning på bosettingen i kommunen. Departementet forstår det slik at det er setre på statsallmenningss grunn som det vil være mest aktuelt å få fradelt.

Reglene om seterbebyggelse og arealer knyttet til setre i statsallmenning framgår av fjelloven (lov om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane av 6. juni 1975 nr. 31). De nærmere bestemmelser framgår av seterforskriften (forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning – FOR 1984-06-22 nr. 1302).

Fjelloven har en egen bestemmelse i § 13 om avhending av statsallmenningsgrunn, hvor 1. – 3. ledd lyder slik:

*”Statsallmenningsgrunn kan til vanleg ikkje avhendast
Allmenningsgrunn som er dyrka eller skal brukast som gardsbruk eller som
tilleggsjord til gardsbruk kan likevel avhendast.
I særlege tilfelle kan grunn til byggjetomtar avhendast.”*

Denne bestemmelse er til hinder for salg og fradeling av setre i statsallmenning, for eksempel til fritidsformål. Setre i statsallmenning kan ikke løsrives fra allmenningen. Hvordan det skal forholde seg når setra ikke lenger er i bruk til landbruksformål, er nærmere regulert i fjelloven og seterforskriften. Det er i dette regelverk ikke noe alternativ at setra fradeles fra statsallmenningen og blir tidligere seterbrukeres private eiendom, eller selges til utenforstående. Departementet har ikke hjemmel til å innføre unntak fra dette regelverket innenfor en bestemt kommune eller statsallmenning.

Fradeling av arealer og rettigheter mv. knyttet til landbrukseiendommer, når det som ønskes fradelt ikke er statsallmenningsgrunn, er regulert i jordloven (lov om jord av 12. mai 1995 nr. 23). En setereiendom er en del av den samlede driftsenheten sammen med eiendommen nede i bygda, og kan ikke fradeles uten godkjennelse fra landbruksmyndighetene, jf. § 12 i jordloven. Departementet kan heller ikke gi en kommune unntak fra bestemmelser i jordloven.

Søknaden fra Holtålen kommune om å bli pilotkommune når det gjelder fradeling av setre på privat og statlig grunn kan således ikke imøtekommes. Jeg håper Holtålen kommune likevel fortsetter sitt arbeid med å sikre levende grendesamfunn i kommunen, og at det er mulig å finne andre virkemidler som bidrar til dette.

Med hilsen

Lars Peder Brekk